

Lahden kaupunki, Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, 21.09.2022

§ 48

Hallintopäätös EU:n palvelusopimusasetuksen (1370/2007) ja kansallisen liikennepalvelulain (320/2017) mukaisesta yksinoikeudensuojasta Lahden toimivaltaisen viranomaisen liikennöintikohteissa 2, 4, litti-Kouvola-litti ja Lempi palveluliikenne

3630/08.01.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Joukkoliikennepäällikkö Rauno Särkkäaho p. 044 416 4658

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Joukkoliikennelautakunta päättää antaa yksinoikeuden liikennöintiin liikennöintisopimusten mukaisesti kohteiden reiteille ja aikatauluille omalla toimivalta-alueellaan, mukaan lukien sopimuskohteen vuotuiset muutokset reittien ja aikataulujen suhteen sopimuksen ja hankintasäädösten määrittelemillä ehdoilla. Päätös koskee seuraavia liikennöintikohteita:

- Tarjouskilpailu 1/2021, kohde 2, Bus Travel Oy Reissu Ruoti, sopimuskausi 1.7.2022-

- Tarjouskilpailu 1/2021, kohde 4, Lehtimäen Liikenne Oy, sopimuskausi 1.7.2022

- Lahden palveluliikenteen tarjouskilpailu 2020, palveluliikenne, Lehtimäen

Liikenne Oy, sopimuskausi 1.7.2021-

- Tarjouskilpailu 1/2022, kohde litti, Mattilan Liikenne Oy, sopimuskausi 1.8.2022–30.6.2023

Perusteluosa

Lahden seudun joukkoliikennelautakunta on katsonut, ettei sen toimialueella jätettyjen reittiliikennelupahakemusten perusteella synny riittävästi ja kattavasti lautakunnan 8.11.2011 § 27 vahvistaman seudullisen palvelutasotavoitteen täyttäviä ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 1370/2007 (palvelusopimusasetus) 1 artiklan 1 kohdassa mainittuja matkustajille edullisempia, puhtaasti markkinaehtoisesti toimivia joukkoliikennepalveluja.

Joukkoliikennelautakunta on siten päättänyt 29.11.2012 §32 järjestää joukkoliikenteen PSA:n mukaisesti. Päätöstä on muutettu 19.2.2013 § 1.

Palvelusopimusasetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Julkisen palvelun velvoitteella tarkoitetaan vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Liikennepalvelulaki mahdollistaa PSA:n mukaisten yksinoikeuksien myöntämisen toimivaltaisen viranomaisen kilpailuttamalle liikenteelle. Yksinoikeudella ei suljeta kilpailua täysin pois, vaan kilpaileva toiminta

voidaan kieltää vain, jos se aiheuttaa yksinoikeuden alaiselle liikenteelle jatkuvaa ja vakavaa haittaa. Liikennepalvelulain myötä siirryttiin kuitenkin jälkikäteiseen valvontaan, markkinoille tuloa ei kontrolloida ennakoon lupamenettelyllä, vaan kilpailevan toiminnan kieltävällä hallintopäätöksellä.

Päätös yksinoikeudensuojasta

Liikennepalvelulaissa PSA:n mukainen yksinoikeus asetetaan ja haittaa aiheuttava liikenne kielletään hallintopäätöksillä. Yksinoikeusmenettelyn ja sen suojaamiseen liittyvät vaiheet ovat 1) Viranomaisen tekee päätöksen palvelusopimusasetuksen soveltamisesta alueellaan (ns. PSA-päätös). 2) Viranomaisen antaa yksinoikeuden tietylle julkisen liikenteen harjoittajalle (ns. yksinoikeuspäätös). 3) Viranomaisen voi tehdä päätöksen jatkuvaa ja vakavaa haittaa aiheuttavan toiminnan kieltämisestä (ns. kieltopäätös) ja asettaa tarvittaessa päätöksen tehosteeksi uhkasakon.

Yksinoikeuspäätöksen tarkoituksena on suojata julkisen palvelun velvoitteiden hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti sekä varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoaminen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Jos toimivaltainen viranomaisen on tehnyt päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomaisen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomaisen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

Kohteet

Tämä yksinoikeudensuojapäätös koskee seuraavia kohteita:

- Tarjouskilpailu 1/2021, kohde 2, Bus Travel Oy Reissu Ruoti, sopimuskausi 1.7.2022-
- Tarjouskilpailu 1/2021, kohde 4, Lehtimäen Liikenne Oy, sopimuskausi 1.7.2022-
- Lahden palveluliikenteen tarjouskilpailu 2020, palveluliikenne, Lehtimäen Liikenne Oy, sopimuskausi 1.7.2021-
- Tarjouskilpailu 1/2022, kohde litti, Mattilan Liikenne Oy, sopimuskausi 1.8.2022–30.6.2023

Yksinoikeus annetaan tarjouskilpailun voittaneille liikenteenharjoittajille listattujen kohteiden liikennöintiin sopimusten mukaisiksi voimassaoloajoiksi. Tällä yksinoikeuspäätöksellä myönnetään yksinoikeus sopimuskohteiden reiteille ja aikatauluille, mukaan lukien sopimuskohteen vuotuiset muutokset sopimuksen ja hankintasäädösten määrittelemillä ehdoilla.

Lahden seudun joukkoliikenneviranomaisen yksinoikeuden suojasta on ilmoitettu internet-sivuilla: <http://www.lsl.fi/lisatietoa/yksinoikeudensuoja-lahden-seudun-liikenteessa/>

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: Bus Travel Oy Reissu Ruoti, Lehtimäen Liikenne Oy; Mattilan Liikenne Oy